

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE LAIKSI ULKOMAALAISLAIN MUUTTAMISESTA

VN/31772/2021-SM-9

Tieteentekijät kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi koskien pitkäaikaisen eli niin sanotun D-viisumin ulottamista opiskelijoihin, tutkijoihin, sertifioitujen työnantajien työntekijöille, yritysten johtotehtävissä toimiville sekä edellä mainittujen perheenjäsenille.

Uudistuksen tavoitteena on nopeuttaa maahantuloa myöntämällä pitkäaikainen viisumi oleskeluluvan myöntämisen yhteydessä. Viisumi mahdollistaisi kolmannen maan kansalaiselle Suomeen saapumisen ilman, että hänen täytyy lähtömaassaan odottaa oleskelulupakortin saapumista. Järjestelyn on arvioitu nopeuttavan maahan saapumista 1–2 viikolla.

Tieteentekijät pitää yleisesti toimia maahantulon sujuvoittamiseksi tarpeellisina. Kuten esitysluonnoksessa todetaan, hallituksen tavoitteena on työperäisen maahanmuuton vähintään kaksinkertaistaminen vuoteen 2030 mennessä verrattuna nykytilaan. Tutkijat edustavat juuri sitä korkeinta osaamista, jota Suomeen halutaan houkuttaa.

Esityksen mahdollistama noin viikolla aikaistettu saapuminen Suomeen on kuitenkin tavoitteisiin nähden vaatimaton. Tieteentekijöiden näkemyksen mukaan tärkeintä olisi nopeuttaa itse oleskelulupaprosessia. Nyt sujuvoittamiseen pyritään luomalla yksi hakemusprosessi lisää. Tämän järjestelyn maksaisivat D-viisumien hakijat käsittelymaksuissaan. Tieteentekijät huomauttaa, että julkisella sektorilla ja apurahoilla työskentelevät tutkijat maksavat oleskelulupahakemuksen ja muut maahantuloon liittyvät hallinnolliset kustannukset pääsääntöisesti itse. Nyt ehdotettu D-viisumijärjestelmä luo siis kolmansista maista Suomeen muuttaville tutkijoille ja muille asiantuntijoille uuden kuluerän, jos he haluavat nopeuttaa maahan saapumistaan. Vaikka pyrkimys nopeuttaa prosessia on myönteinen, Tieteentekijät suhtautuu epäillen siihen, että ehdotettu järjestely edistäisi myönteistä mielikuvaa Suomen maahanmuuttoprosessista.

Esityksessä myönteistä on, että pitkäaikainen viisumi vähentäisi oleskelulupakorttinsa menettäneen henkilön maahantulon kustannuksia erityisesti silloin, kun hän hakee uutta oleskelulupaa ulkomailla.

30.3.2022 Tieteentekijöiden liitto

HT Johanna Moisio, toiminnanjohtaja

Esittelijä: YTT Maija Mattila, erityisasiantuntija